

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТИЛЬОВЕ СОЛЬФЕДЖІО»

АНОТАЦІЯ КУРСУ. Навчальна дисципліна «Стильове сольфеджіо» є важливим практичним компонентом циклу загальних історико-теоретичних дисциплін та нерозривно поєднана з обов'язковим навчальним компонентом — дисципліною «Історія та теорія музики». Новизною дисципліни «Стильове сольфеджіо» є практичне втілення знань стилістики різних епох у виконавських інтерпретаціях; практичне знайомство з різноманітними композиторськими техніками; опанування особливостей виконавських прийомів, що характерні творам різних стилів (епох, композиторських шкіл, конкретних композиторів).

КОМПЕТЕНТНОСТІ. У межах цього курсу здобувачі кваліфікаційного рівня «Бакалавр» формують загальні та фахові компетентності, передбачені освітньо-професійною програмою Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки. А саме — навички міжособистісної взаємодії, здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва, здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва, здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності, здатність оперувати професійною термінологією, здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків, здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ. Кількість кредитів ЄКТС — 16, Курс I — III, Семестр 1 — 6, загальний обсяг — 480 годин, з них практичних — 222 години, самостійних — 258 годин.

МЕТА КУРСУ — всебічний розвиток активного професійного музичного слуху, пам'яті, творчих здібностей, музичного і аналітичного мислення, вокально-виконавчих навичок студентів; накопичення інтонаційно-стилістичного багажу; розуміння стилістичних особливостей музичних творів; практичне втілення знань стилістики різних епох у виконавських інтерпретаціях.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною. Після закінчення курсу здобувач повинен вміти:

- аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
- володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНИЙ ПОСЛІДОВНОСТІ. Дисципліна «Стильове сольфеджіо» вивчається з першого семестру першого курсу та є вибіркоvim навчальним компонентом.

Для набуття практичного досвіду з предмету необхідні знання, отримані на попередньому освітньому рівні (в рамках повної загальної середньої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший бакалавр»), а саме — знання музичної термінології та базових закономірностей музичного мистецтва, володіння музичним інструментом (фортепіано), техніками одноголосного та багатоголосного співу, читання з листа, транспозиції, акомпанементу, запису музики на слух тощо.

Дана дисципліна є важливою для успішного оволодіння знаннями в рамках обов'язкових фахових дисциплін («Фах», «Історія та теорія музики», «Аналіз музичних творів») та вибіркових освітніх компонентів (як, наприклад «Хоровий клас», «Вокал», «Хорове аранжування», «Вокальний ансамбль», «Сучасна музика» тощо).

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ. Дисципліна «Стильового сольфеджіо» реалізується у вигляді практичних аудиторних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ. Протягом періоду вивчення дисципліни «Стильового сольфеджіо» застосовуються наступні методи навчання: інтерактивний метод, метод міжпредметних зв'язків, метод жанрово-стильового аналізу, метод багатоголосного співу, метод слухової атрибуції, сенсорно-моторний метод, повідомлюючий та метод наслідування, проблемний метод, метод програмованого навчання, метод музичних узагальнень, мотиваційний метод.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Стильовий блок 1. Стильові складнощі в інтонаційній, ладовій та композиційній структурах в музиці середньовіччя

Стильовий блок 2. Музична мова, художні засоби в мистецтві XV–XVI століть.

Стильовий блок 3. Бароко — «єдність та боротьба протилежностей»: теорія афектів і генерал-басу. Стильові характеристики, норми, закономірності музичної системи бароко.

Стильовий блок 4. Засоби музичної мови в їх виразних та формотворчих компонентах в музиці віденського класицизму.

Стильовий блок 5. Індивідуалізація художніх засобів у музиці епохи романтизму.

Стильовий блок 6. Імпресивні та експресивні риси європейської музики другої половини XIX століття.

Стильовий блок 7. «Перехідні явища європейської музики кінця XIX – початку XX століть».

Стильовий блок 8. Авторські стилі в музиці XX століття.

Стильовий блок 9. «Фольклор і українська композиторська школа.

Стильовий блок 10. Музична мова в формах XX–XXI століть.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Вивчення дисципліни передбачає проведення поточного, рубіжного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється за кожним завданням в межах модулів — індивідуально та колективно. Перевіряються завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи. Здобувач, відповідно до робочої програми дисципліни «Стильове сольфеджіо» та рівня групи, виконує форми роботи, передбачені в кожному стильовому блоці, і захищає їхні результати у встановлені терміни.

Методи усного контролю: спів одноголосних та багатоголосних творів (із супроводом та a cappella), інтонаційних вправ, гармонічних зворотів. Під час виконання музичних творів обов'язково враховується метод стильової відповідності.

Методи письмового контролю: написання тембрових диктантів, диктантів з пропущеними фрагментами у партитурі, самодиктантів, виконання творчих вправ — створення другого чи третього голосу до наданої мелодії, розвиток теми (ритмічне збільшення, зменшення, ракохід, інверсія тощо), дописування мелодії, маленьких п'єс з жанровою фактурою, створення мелодії на задану гармонію, написання музичного твору у запропонованому стилі (початковий мотив або фраза надається).

Семестровий контроль відбувається наприкінці кожного семестру (I – V семестр). У разі активної роботи здобувача протягом семестру та виконання всіх завдань відбувається автоматичне нарахування балів. В іншому випадку (пропуски занять, відсутність виконаних робіт, незадоволеність власними результатами) – форми семестрового контролю визначаються індивідуально на потребу здобувача / викладача у встановлені терміни.

Підсумковий контроль проводиться з метою визначення результатів навчання та здійснюється за необхідністю або бажанням здобувача / викладача у формі заліку у бму семестрі у терміни, встановлені навчальним планом. Критерії до підсумкового контролю визначаються додатково у відповідності до рівня групи.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Активна участь здобувачів у навчальному процесі заохочується додатковими балами.
- Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності.
- Пропуски занять здобувачами припустимі тільки з поважних причин.
- Пропущені практичні заняття зараховуються шляхом самостійного опрацювання студентом деяких завдань (спів з листа, вивчення одноголосних та багатоголосних музичних творів, самодиктантів, виконання творчих завдань тощо) із наступною перевіркою за розкладом консультацій викладача.